

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Wiedeń, 20. Maja. — Naj. król pruski był wczora wieczorem w towarzystwie Naj. cesarza austriackiego w teatrze, gdzie świetne towarzystwo panujących witało.

W tej chwili odbywa się na stoku przegląd wojska, na który wykomenderowano 35,000 żołnierza. Lud wita okrzykami monarchów.

Dziś po południu odbędzie się na cześć Naj. króla pruskiego przejazdka wielka po praterze. Jutro wielki karusel.

Paryż, 19. Maja. — Rząd cofa projekt względem wyznaczenia nagrody narodowej dla owdowiałej marszałkowskiej Nejewej.

Starek parowy »Humboldt« przybił do Hawru i przywozi wiadomości z Nowego Jorku z 7. Maja. Na kolei żelaznej pomiędzy Nowym Jorkiem i Bostonem wydarzył się okropny przypadek, trzy wagony z podróżnymi spadły w rzekę z tamy 60 stóp wysokości.

Ateny, 13. Maja. — Francuska flota lawiruje na naszej zatoce. — Zaraza na winogrona szerzy się niezmiernie.

Konstantynopol, 9. Maja. — W Smyrnie rozruchy przytłumiono. W Ikonium i Chalcis zaszły starcia krwawe pomiędzy Turkami a chrześcianami.

Berlin, 19. Maja. — Naj. Pani wróciła ze stariej Marchii na zamek w Charlottenburgu.

Berlin, 20. Maja. — Naj. Pan raczył nadać generał majorowi Kropff, order orła czerwonego drugiej klasy z dębowym liściem.

Berlin, 20. Maja. — W polityce nic nowego nie zaszło, coby zmieniło dotychczasowe spraw położenie. Nie jeden przecie wypadek lepiej został wyjaśniony w ostatnim czasie. I tak z wczorajszej depeszy telegraficznej z Paryża przekonał się, że wszystkie dotychczasowe nadchodzące wiadomości z Konstantynopola na Triest i Wiedeń, a dotyczące sprawy wschodniej, były z zamiarem zmyślone. Nietylko że między Turcją a Rosją nie przyszło do pojednania, ale jeszcze głębsza przepaść rozwarła się pomiędzy Rosją a Francją. Ostatnia ani na krok nie chce ustąpić ze starych praw nabytych w miejsc świętych. Co większa nawet Times sprzyjająca dotąd Rosji, z innego tonu śpiewa; powiada, że żadne mocarstwo niemoże obojętnie spoglądać na domaganie się Rosji względem protektoratu greckiego kościoła i przytacza zdanie jednego dyplomaty wiedeńskiego, osnowy następującej: sprawa ta nakoniec mieczem będzie rozstrzygnięta, a że tak jest, przeto wszystkie stronnictwa, z wyjątkiem Rosji, której sprzyja położenie jeograficzne, pragną załatwienie tej sprawy przez układ. Może zbiorowe protestacje obu mocarstw zachodnich i Niemiec skłoniłyby Rosję do ustąpienia w sprawie patriarchatu, ale na wieleby też się one nieprzydały, bo umianoby podnieść ogień w samej Turcji i tym sposobem nasunąć interwencyę.

Berlin, 14. Maja. — (Kor. Cz.) Sejm się skończył. Wczoraj o godzinie 4. po południu połączone izby zebrały się w białej sali zamku królewskiego, minister prezydent działając z upoważnienia i w imieniu króla, stanąwszy na czele członków gabinetu po lewej stronie tronu, odczytał mowę pożegnania, izby po wysłuchaniu jej wykrzyknęły po trzykroć: niech żyje król! poczem każdy, minister i poseł, poszedł w swoją stronę. Oto cała ceremonia zamknięcia. Formy konstytucyjne niedają tu powodu do żadnych uroczystości. Zagajenie i zamknięcie sejmku odbywa się jak prosty akt urzędowy; o obchodzie rocznicy zaprowadzenia konstytucji nikt w Prusiech nie słyszał; mało komu wiadomym jest dzień publikacji ustawy. Tegoroczna mowa pożegnalna, którą znajdziecie w dzisiejszym Staatsanzeigerze, niezawierała nic takiego coby było godnem szczególnego rozbiur. Jest ona prostym wyliczeniem główniejszych uchwał sejmowych. Mniejszy przycisk położony jest tylko na ustęp o sprawach religijnych, wyrażający nadzieję utrzymania pokoju pomiędzy wyznaniem. Ten też jedyny punkt wywołał częściowe zadowolenie pomiędzy słuchającymi. Zresztą głucha cichość panowała w zgromadzeniu, na którym zaledwie połowa postów była obecna. Trybuna dyplomatyczna była pusta; kilku dziennikarzy tworzyło całą publiczność obcą. Cały akt zamknięcia miał coś zimnego w sobie. Członkowie izb znajdowali się wyraźnie jeszcze pod wrażeniem ostatnich obrad sejmowych, które przyrzuciły do dawniejszych nowe dowody, że ministerium niezbyt wielkie ma dla form konstytucyjnych uszanowanie.

Lecz i przedostatnia, czwartkowa sessya izby pierwszej, również jak

i wczorajsza piątkowa, bo izba pierwsza dopiero w samym dniu zamknięcia obradowała nad budżetem, nieskończyły się bez cierpkiego wrażenia dla izby, a nawet i dla publiczności. Niektórzy członkowie izby oświadczyli niezadowolenie swoje, że budżet dopiero w ostatnich dniach obrad przesłany był izbie do rozpoznania, oraz że właśnie co przyjęty przez drugą izbę projekt do prawa o podwyższeniu podatku od gorzelnicy nie może już być dla krótkości czasu rozważonym i obradowanym, że zatem nie stawszy się prawem, nie może być wykonanym. Na to minister prezydent p. Manteuffel wyrzekł następujące słowa: »Co się tycze podatku od zacieru, to rząd zupełnie się na to zgadza, że porozumienie się w tym względzie rządu z izbą drugą, która podatek ten uchwaliła nie ma jeszcze mocy prawa. Lecz rząd nie może ignorować, że to porozumienie się jest czynem, z którego legalny zrobić użytek, rząd uważa się być upoważnionym.« Hr. Arnim oświadcza, że bardzoby żałował, gdyby rząd z tego czynu zrobił użytek, skoro wiadomą jest rzeczą, że komisya finansowa, obradując nad petycyami przeciwko temu podatkowi nadesłanemu, uznała tak obliczony podatek za prawdziwą kłeskę gospodarstwa krajowego. Słowa p. Manteuffla, ulegając różnemu tłumaczeniu, sprawiły niemiłe wrażenie na publiczności. Wiadomo że prawo stanowiące nowy podatek, nie może być bez uchwały sejmowej nadawane. Minister spraw wewnętrznych p. Westphalen, postąpił sobie tak z ordynacyami gminnymi, mając za sobą wotum izby pierwszej. Wątpię, aby rząd podobnie i co do nowego podatku postąpił. Obrady dnia następnego nad budżetem były bardzo drażliwe. Izba pierwsza chciała dać ministerstwu uczuć lekceważenie siebie. Przyjęto wniosek hr. Saurma Jeltsch: aby na przyszłość uznanem było za niestosowność, żeby budżet dopiero w ostatnich dniach miał być izbie pierwszej do rozpoznania podawany. Tą razą musiała go izba pierwsza przyjąć wedle uchwały izby drugiej. Przy obradach minister oświecenia oświadczył, że na jego wniosek N. Pan kazał utworzyć komisya, mającą się zajmować zachowaniem historycznych pomników architektury i sztuki. Izba skończyła obrady swe o 3ej popołudniu podobnym sposobem, jak izba druga. O 4. godzinie zakończyła się ich czynność na zamku. — Na tem kończę sprawozdania moje o czynnościach tegorocznej sejmki pruskiej.

Rossya.

Z nad granicy polskiej, d. 9. Maja zamieszcza Augsb. gazeta uwagi następujące: »We względzie uzbrojeń Rosyan na Podolu i Bessarabii słyszeć się daly w czasach ostatnich wieści nader sprzeczne, powiadano bowiem z stron wlasu, że uzbrojenia owe już poniechano już na nowo rozpoczęto. Według wiadomości przez nas zaciągniętych uzbrojenia owe stanowi zbieranie się w kilkunastu miejscach oddziałów wojska, i takowych bynajmniej niewstrzymano, owszem korpusy te pozostaną przez czas dłuższy jeszcze na stanowiskach owych, i nareszcie rewią przed carem odpowiadają, i tym sposobem demonstracya wojenna zamieni się w obóz służący do zabawki, jeżeli na wschodzie chmury nowe niepowstaną.

Petersburg, 12. Maja. — Cesarz w tych dniach opuszcza Petersburg i udaje się w podróż do Warszawy. Domyślają się, że wkrótce widzieć się będzie z cesarzem austriackim.

Królestwo polskie.

Warszawa, 19. Maja. — Z Bożej łaski My Mikołaj I., cesarz i samowładca wszech Rosji, król polski, itd., itd., itd. Ukazem z d. 21. Kwienia 1838 r. Upoważniliśmy udzielanie w naszym królestwie polskim pożyczek na dobra ziemskie w nowych listach zastawnych towarzystwa kredytowego ziemsk., zastrzegając artykułem 34 wydanego w tej mierze prawa, iż do zupełnego wycofania z obiegu dawnych listów zastawnych, żadne nowe wypuszczenie tych papierów, podobne ówczasowemu, miejsca mieć nie będzie. — Zastrzeżeniu powyższemu, jak to ujrzelśmy z przedstawienia namiestnika naszego w królestwie, stało się zadosyć; albowiem reszta wypuszczonych na zasadzie prawa z 1825 r. dawnych listów zastawnych wylosowana w ciągnięciu odbytem dnia 1. Kwietnia 1852 r., w miarę zgłaszania się ich właścicieli, gotowizną spłaconą zostaje. Przynętem wzięliśmy na uwagę, że upoważnione wyż wspomnianym ukazem 1838 r. wypuszczenie w obieg nowych listów zastawnych, odpowiedziało zupełnie swojemu celowi przez wpływ jaki wywarło na ożywienie przemysłu i ustalenie kredytu. Pragnąc w skutek tego izby poddani nasi w królestwie polskim, mogli mieć sobie zapewnione i nadal także same dobrodziejstwa za pomocą towarzystwa kredytowego, niemniej aby dać właścicielom dóbr ziemskich sposobność

rychlejszego oczyszczenia ich majątków z ciężących one długów, tudzież lepszego takowych majątków urzędzenia za pośrednictwem czynszowca. Uznaliśmy stosownie, zgodnie z przełożeniem namiestnika naszego w królestwie, generała feldm. ks. warszawskiego, hr. Paskiewicza Erywańskiego, upoważnić towarzystwo kredytowe do udzielania na dobra ziemskie pożyczek w listach zastawnych dalszego, czyli trzeciego okresu, oznaczając dlań podobnie jak to 1838 r. miało miejsce, 28-letni przeciąg czasu, a mianowicie począwszy od włącznie drugiego półrocza 1853 r., do końca pierwszego półrocza 1881. — Ułożony za zniścieniem się z władzami towarzystwa kredytowego przez dyrektora głównego komisyyi rząd. przych. i skarbu stosowny projekt do prawa, roztrząsany poprzednio w radzie administracyjnej królestwa, po przedstawieniu onego nam przez namiestnika naszego w królestwie, uległ ostatecznemu w radzie państwa rozpoznaniu. — Zamieniwszy obecnie w mowie będący projekt w prawo, rozkazujemy, po zamieszczeniu onego w dzienniku praw wprowadzić go w należyte wykonanie. Wkładamy przytem na namiestnika naszego w królestwie polskim i na radę administracyjną, wydanie stosownych w tej mierze rozporządzeń. — W Petersburgu, dnia 20. Kwietnia 1853. r., (podpisano) Mikojaj. — Przez cesarza i króla, minister sekretarz stanu, Ignacy Turkull.

Warszawa, dn. 17. Maja. — Liczba statków parowych, kursujących na Wiśle, pomnożoną została dziewiątym paropływem, pod nazwą »Włocławek«, który dnia zaonegdajszego to jest w sobotę spuszczonej został (jak to zapowiedzieliśmy) z warsztatów żeglugi parowej w Warszawie na Wiśle. Spuszczenie to odbyło się w obec głównego przedsiębiorcy tej żeglugi, hr. Andrzeja Zamojskiego, oraz członków rodziny jego, a także zebranych osób, z prawdziwą radością witanych to powiększenie się żeglugi parowej. Jak wszystkie, a wychodzące w tych czasach, z warsztatów spółki paropływy, tak i nowo spuszczonej »Włocławek«, odznacza się i wykończeniem do wykwiutności posunięciem. Co się tyczy rozmiarów, to jest tak długości jak szerokości jego, oraz zanurzenia się w wodzie, takowe równie jak i siła, to jest (nie 30) ale 60 koni, zastosowane zostały do paropływu »Płock«, który w r. z. spuszczonej został z warsztatów. To samo rozumie się i o całkowitem urzędzeniu jego, albowiem wszystkie roboty, jako i ozdoby oraz upiększenia, dokonane zostały, przez tych samych w każdej gałęzi pracowników, którym powierzone było wykonanie »Płocka«. Tym więc sposobem »Włocławek« dopełnia dziewiątą z kolei liczbę paropływów, które razem, to jest ze statkami parowymi: »Książę warszawski, Wisła, Kopernik, Kraków, Praga, Sandomierz, Kazimierz i Płock« stanowią siłę 474 koni.

Francya.

Paryż, dn. 17. Maja. — Podróż księcia Genui do Paryża, dla którego przysposabiają pokoje w tuileryach, ma podobne znaczenie, jak podróż króla Belgów do Austrii i stanowi przedmiot rozmów polityków domysłowych, dla których przyjazd ten jest wodą na koła młyńskie. Publicysta Capefigue zapewne nas objaśni w najbliższym liście dyplomatycznym, że podróż ta nie ma innego znaczenia, jak wiele innych podróży, ale głos jego będzie na puszczy. Chociaż, albowi też właśnie dla tego, że Ludwik Napoleon zaręczył, iż cesarstwo jest pokojem, nikt nie wierzy pokojowi, wszędzie zaczynają zamiary i każdy czyni przypuszczenia. Jedni więc uważają podróż króla Belgów do Austrii za manifestację przeciw Francji, drudzy podróż księcia Genui do Paryża za manifestację przeciw Austrii. Co więcej, twierdzą, że podróż tę poprzedziły układy pomiędzy Turynem a Paryżem. Policzymy do tego pogłoskę jeszcze o tajemnej nocie rządu francuzkiego do Szwajcaryi, Holandyi, Sardynii i Hiszpanii, o powitaniu papieża przez nadzwyczajne poselstwo austriackie, a znajdziemy, że w salonach paryżkich pogłoski te mają jaką taką podstawę, którą jeszcze popiera zarządzone założenie wielkiego obozu w Anglii na ćwiczenia wojskowe.

Wczoraj i dziś odbywały się obrady ministeryalne.

Patrie donosi w niedzieli był cesarz na mszy w kaplicy tuileryjskiej, przybyli na mszę tę także ministrowie, admirałowie i kardynałowie teraz w Paryżu znajdujący się. Tegoż dnia poraz pierwszy wyjechała cesarzowa z cesarzem na spacer i była witana na polach elizejskich z wielkiem uniesieniem.

— Pierwsza dywizya armii paryskiej otrzymała rozkaz, do założenia w dniu 19. Maja obozu na dolinie Satory. Na manewra nie przybędzie cesarz.

— Według Patrie ma rząd zamiar zakazać noszenia broni Korsykaninom. U kogo władza znajdzie broń, będzie ukaranym od 16 do 500 franków i karą więzienia od miesiąca do roku. Rozporządzenie to będzie obowiązującym na lat 5 i może być przedłużone po upływie tego czasu.

— Sięcle nie gani rządu, z powodu popierania budowy mieszkań dla robotników, ale przytaczając ustępy z Cabeta Ikaryi, gdzie powiedziano, że państwo budować powinno kosztem swoich pomieszkani gminne, mówi: niechcemy powiedzieć, że to trąci socjalizmem! bo ten wyraz źle brzmi dzisiaj w uszach, ale trudno utaić, że bardzo nań zakrawa.

— Granier de Cassagnac mówiąc o teoriach nowych rewolucyi, takie wynurza zdanie o niemieckich stosunkach: Niemcy i Austrija są jak dwa piękne i wielkie gmachy, zewnątrz wydają się bardzo mocne i trwałe, ale spojrzawszy na ich fundamenta, wówczas przekonamy się, że są podziurawione milionowemi kurytarzami, jaskiniami, wydrążeniami, jakby przez prace kilku generacyi szczurów. Owemi szczurami z ostrymi i nieustannie pracującymi zębami, nad podminowaniem podstaw wszystkich rzeczy w Niemczech i Austrii, są to professorowie i studenci uniwersyteccy.

— Dzisiaj spekulanci na giełdzie byli bardzo niespokojni. Wiadomości z Konstantynopola potwierdziły się. Upomniano dzienniki, aby bardzo ostrożnie zamieszczały wiadomości telegraficzne z Konstantynopola, dla tego też dzisiaj ani jednej w nich nie czytamy, chociaż mnóstwo ich krąży pomiędzy publicznością. I tak miano otrzymać wiadomość, że książę Menżyków w skutek ultimatum przesłanego porcie otomańskiej, przez dwa dni całkiem zerwał stosunki z portą, że warunków

podanych w ultimatum, żadnym sposobem posłowie angielski i francuski pochwalić nie mogli, że nakoniec książę Menżyków posłał po nowe instrukcje do Petersburga. Przy odejściu okrętów z temi wiadomościami, oczekiwano odpowiedzi z Petersburga.

— Robotnik jeden czytając ogłoszenie z Monitora wyjęte, o pomieszkaniach dla wyrobników, rzekł: chcą nas zamknąć jak w koszarach wojsko, abysmy się zachowali spokojnie podczas rozruchów. Podobne zdanie wynurzył Ledru Rollin w Londynie, że Ludwik Napoleon buduje koszary dla wyrobników, aby ich policya tém lepiej miała na oku.

— Thiers pracuje nad dalszym ciągiem swych dziejów konsulata i cesarstwa. Na jesień wyjdą nowe trzy tomy tych dziejów. Rząd pozwolił mu zaglądać do urzędowych archiwów i tajnych korespondencyi cesarza. Panu Granier de Cassagnac, który o toż samo wnosił, odmówiono zaglądania do archiwów i korespondencyi cesarskich.

Paryż, dn. 11. Maja. — (Kor. Cz.) Opozycja objawiająca się między deputowanymi, skłoniła rząd do oględniejszego postępowania z ciałem prawodawczem, które używa jeszcze znaczenia w oczach Francuzów przywykłych do rządu konstytucyjnego. Cesarz przyjął deputowanych w tuileryach i uprzejmie z nimi rozmawiał. Montalembert i kilku innych deputowanych nie znajdowało się na recepcyi. Nazajutrz pan Billault oznajmił deputowanym, że sesya ciała prawodawczego została przedłużoną o dni 15. Przedłużenie było przewidziane zaraz po balu danym dla cesarstwa przez ciało prawodawcze; dla tego to pewna część deputowanych, chciwa utrzymania honoru izby, domaga się dziś, aby deputowani nie byli płaceni za 15 dni przedłużonej sesyi. Montalembert zamierzał mówić z okazji budżetu, czego mu odradzali jego przyjaciele, w przewidzeniu, że będzie źle przez izbę przyjęty. Chcąc zbadać jej usposobienie, Montalembert powiedział wczoraj z okazji podatku leśnego mowę, w obronie drzewa przeciw węglowi kamiennemu. Mowa jego dowcipna, liberalna, lecz bardzo oględna, była dobrze przyjęta przez izbę. Sesya izby przeciągnie się do 28. Deputowany Schneider zdał raport z budżetu. Przypina on, że budżet zaprowadził rzeczywiście równowagę, ale domaga się, aby kredyty nadzwyczajne, naruszające też równowagę, były ograniczone do samych okoliczności nadzwyczajnych. Minister sprawiedliwości przedstawił radzie stanu projekt do prawa modyfikującego artykuł 66 kodeksu kryminalnego, przywracający karę śmierci, obaloną roku 1848 za zbrodnie stanu i naznaczający karę 3 miesięcy więzienia i 1000 fr. zapłaty za obrazę cesarskiego majestatu.

Zbrojenie się Belgii i wyjazd króla belgijskiego do Berlina i Wiednia, stają się materialem różnych rozmów. Jedni mówią, że czujność Belgii była obudzoną ostrą depezą, niewiadomo w jakiej materii, jaką odebrał rząd belgijski od rządu francuzkiego, i że cesarz żywi zamiary wojenne. Drudzy przeciwnie utrzymują, że zbrojenie się Belgii jest tylko prostą ostrożnością, i że wyjazd króla belgijskiego miał za powód prezentacją syna i pośredniczenie w oziębionych stosunkach Anglii z Austrią. Cokolwiek nastąpi, giełda obudza ciągle wielką baczność rządu. Minister policyi przywołał do siebie piszących buletyny giełdowe i zabronił im czy to mieszania się w politykę, czy to nierzetelnego zalecania tej lub owej wartości. Giełda idzie ciągle w górę i niewiadomo kiedy się zatrzyma. Są papiery bez najmniejszej wartości, które dziś mają wysokie prymy. Akcje nie zależą wcale od ich wewnętrznej wartości, lecz od spekulantów, którzy je podnoszą. Kryzys finansowa jest niechybna, ale niewiadomo kiedy nastąpi; jedni spodziewają jej za kilka miesięcy, a drudzy za parę lat. Spekulanci ostrożni trzymają w zasobie kapitały, w przewidzeniu spadku papierów. Walka między Fouldami a Rotszyldem ciągnie się w cichości. Fouldowie wzmocnili się kojarząc się z Wołowskim, dyrektorem banku kredytu nieruchomego, teraz Rotszyld stara się z kolei wzmocnić, stowarzyszając się z Baringiem, bankierem londyńskim. Opinia panuje, że w razie udania się ostatniego stowarzyszenia, upadek Fouldów jest rzeczą bardzo śliską, która udać się tylko może w pomyślnym stanie giełdy. Anglia dowiodła, że w razie kryzysu finansowego, bank kredytu ruchomego utrzymać się nie może. Paryż czyta licznie dzieło pana Reybaud, autora »Jerome Paturot«, pod tytułem: »Moeurs et portraits du temps«. Pan Reybaud krytykuje w niem i wyśmiewa banki kredytu ruchomego i nieruchomego.

Cesarzowa już wyzdrowiała, ale jeszcze nie wyjeżdża. O koronacyi nie słychać ani słowa. Za to mowa o uroczystej ambasadzie jaką papież ma wysłać do Wiednia. Cesarz utaskawil znowu 25 przestępców politycznych. Ci, co dobrowolnie wyjechali, jak snycerz Dawid, wracają powoli do Francji. W Clermont Pherault, republikanie zrobili manifestacją z okazji pogrzebu lekarza Thiel. Ściągnięte wojsko nie było w stanie przytłumić licznych a nieprzyjaznych okrzyków.

Paryż staje się coraz spokojniejszym. Bale ustały, a wieczory ustają. Przechadzki po tuileryach i po polach elizejskich rozpoczęłyby się w najlepsze, gdyby czas chciał być trochę cieplejszym. Gorączka wirujących stołów opanowała całkiem Francuzów. Szal przeszedł do tego, że dziennik Dunkerquois poważnie donosi, że majtkowie jednego okrętu chcą wirować t. j. obrócić statek, zamiast zmienić żagle, zebrał się w kolo na pokładzie i zwrot okrętu za pomocą magnetyzmu otrzymali!!!... ciekawem jest dziś porównanie towarzystw francuzkich i angielskich. Pierwsze zatapiają się, że tak powiem w magnetyzmie, drugie zaś wyśmiewają się z niego.

Utalentowany pianista i kompozytor Fontana, ma wkrótce wydać wszystkie pieśni polskie, do których Chopin ułożył muzykę. Pieśni tych jest 17. Będzie to piękny pomnik długiej przyjaźni, jaka łączyła pana Fontana z genialnym pianistą naszym. Kompozycje Chopina mają być także razem zebrane i wydane w Paryżu przez p. Szlezingera.

Hiszpania.

Madryt, 11. Maja. — W chwili obecnej rozbiegają w radzie indyjskiej kwestya arcyważną. Dotyczy ona przypuszczenia cudzoziemców do naszych posiadłości zamorskich, a zarazem wolnego wyznawania religii. Niektórzy członkowie rady są zatem, ale też wielu przeciw temu; ostatni mniemają, że gdyby wolność religii nadana została, mianowicie na wyspie Kubie, wtedyby wyspa ta wkrótce dla Hiszpanii była stra-

coną. Dotąd według ustaw niewolno było, nadawać prawa obywatelstwa w naszych prowincjach zamorskich. Anglia, jak słyhać, żąda tego od rządu naszego, i bronienie Kuby z swęj strony zawisłem czyni.

— Teką spraw zagranicznych leży wciąż jeszcze osieroconą; Lersundy nie traci jednak nadziei, że hrabiego San Luis do przyjęcia jęj spowoduje, i wciąż jeszcze z nim się układa. San Luis chce jednak, aby poprzednio marszałka Narvaeza rehabilitowano; temuż ma być naprzód udzielone pozwolenie powrócenia do Hiszpanii, dla ucałowania ręki królowej, a potem udania się znów w godności posła do Paryża. Książę Alba wniósł także o tę posadę, ale życzenia jego nieuwzględniono, sądzą bowiem powszechnie, że szwagier cesarza francuskiego byłby złym reprezentantem interesów Hiszpanii.

— Chociaż Espana, dziennik Egany, ośmieliła się, zaczepić korespondencyą telegraficzną tuż, i utrzymywać, że w radzie ministrów panuje zgodność największą, i Bermudez de Castro niemyśli wcale o wystąpieniu z gabinetu, to jednakowoż rzeczy inaczej stoją, aniżeli dziennik ten rządowy powiada. Bermudez mocno jest tem obrażony, że deputowani katalonscy u góry tak uprzejmie przyjęcie znaleźli, a królowe obiedwie w ogóle środków jego ekonomicznych niepochwalają. Z powodu tego waha się bardzo, czy ma dłużej na czele administracji finansów pozostać. Dawnoby go już kim innym zastąpiono, gdyby tylko wiadano, komu tu tekę jego powierzyć, kiedy Mon przyjęcie jęj odrzucił, a o Murillo jeszcze myśleć niemożna.

— Poseł angielski, lord Howden, wyprawił wczoraj ucztę świetną nowemu posłowi francuskiemu, Turgotowi. Lersundy, Egana i Bermudez znajdowali się na niej, tudzież większa część ciała dyplomatycznego; posła austriackiego jednak tam nie było.

Austria.

Wiedeń, 14. Maja. — (Kor. Cz.) Król belgijski, książę Brabancyi i cała familia cesarska znajdowali się wczoraj w teatrze Burg i pozawczoraj w operze na przedstawieniu »Lukrecya Borgia«. Król zajmował miejsce w środkowej łozy przy arcyksiężnie Zofii, w łozach pobocznych znajdowały się arcyksiężna Hildegarda z Elżbietą, N. Pan z arcyksięciem Albertem i w najbliższej przedscenie książę Brabancyi, arcyksiężna Marya Henryeta i brat N. Pana Karol Ludwik. Publiczność zaczyna wierzyć w pogłoski o zamiarach małżeńskich księcia Brabancyi. Król pruski przybędzie tu 20. t. m., król bawarski spodziewanym jest pojutrze. Przybycie wszechwładcy Rosyji dotąd niepewne. Wielu mniema, że zebrani tu monarchowie udadzą się razem do Warszawy dla widzenia się z cesarzem Mikołajem. Wiadomość podana przez dzienniki o wizycie na tutejszym dworze tego lata króla i królowej obojga Sycylii, dotąd zdaje się być bezzasadną.

— Baron Bruk wyjeżdża za dni kilka do Tryestu i ztamąd po dniach kilku do Carogrodu. Sprawa grobów świętych już załatwiona między Francją i Rosją w sposób równowagi praw i przywilejów, jakem wam już doniósł. Do sprawy protektoratu Rosyji nad chrześcianami w prowincjach europejskich Turcyi, zdaje się, że gabinet tutejszy niechce się nateraz mieszać. Pan de Bruck weźmie głównie na uwagę w Stambule interesa handlowe i organizacya konsulatów austriackich.

— Dzisiejsza gazeta rządowa podaje stan papierowej monety państwa będącej w obiegu w końcu z. m. w porównaniu z końcem Marca. Pierwsza cyfra wynosi 145,886,367 złr. druga 148,462,590 złr. zatem ubyło papierów za 2,576,223 złr. w lombardzkich biletach skarbowych jest jeszcze 1,100,770 lirów. W diach 17. i 20. b. m. nastąpi umorzenie w sumie 3,400,000 złr. tj. 2 mil. w procentowych biletach skarbowych; 1 milion w asygnatach węgierskich; 400,000 złr. w papierkach zdawkowych. Koresp. Austr. takie czyni nad tēm spostrzeżenia:

Ogłoszony dziś wykaz papierów państwa w obiegu będących przedstawia dalszy ich ubytek w kwietniu w ilości 2½ mil. złr. rozciągający się na wszystkie gatunki papierowych pieniędzy państwa. W obiegu znajdowało się jeszcze na d. 30. Kwietnia 145,886,367 złr. Wedle obwieśzczenia banku narodowego było w dniu 3. Maja w obiegu banknotów 195,801,980 złr. Zatem wszystkie pieniądze papierowe będące w obiegu wynosiły 341½ mil. złr. kiedy w końcu Marca r. b. suma ich była 345½ mil. a w Wrześniu 1851. r. 390 mil. Po umorzeniu w d. 17. b. m. jak zapowiedziano 3 mil. całkowity obieg papierów państwa nie może przenosić 156 mil. Na rachunek ostatniej pożyczki będzie naówczas umorzonych 19 mil. i z jęj wpływów przypadnie jeszcze umorzyć 6 mil. Zarząd skarbowy wypłacił w Kwietniu bankowi 1 milion na rachunek nowego długu i ½ mil. na dług pierwotny przez co całkowity dług zniżył się do 127½ mil. w końcu Sierpnia 1849. r. Z napływów ostatniej pożyczki przypadnie jeszcze zapłacić bankowi 4 miliony.

— Szczegóły przyjazdu króla Leopolda są: Pociąg nadszedł wczoraj o 5ej po południu. W dworcu kolei znajdował się N. Pan wraz z obecnymi w Wiedniu członkami rodziny. Dworzec wysłany był kobiercami i już o 4ej znajdowali się tamże jenerałowie a między tymi głównokomenderujący hr. Wratislaw i bar. Kempen wyższe władze cywilne na czele z namiestnikiem p. Emminger, dyplomacya. Do Oderberga udali się już na spotkanie jak wiadomo fmp. hr. Leiningen, pułkownik hr. Wrba i majorowin hr. Mensdorff i hr. Piensdan, którzy przy królu i synie jego bawic będą przez cały czas pobytu dostojnych gości w cesarstwie. Przed samą 5tą przybyli do dworca, N. Pan w towarzystwie swego przybocznego adjutanta fmp. hr. Grüne, arcyksiężęta Ludwik, Karol Ludwik, Rajner i książę August sasko-koburg-gothajski. Przed dworcem stało wprawdzie wojsko z muzyką, które przedefilowało przed królem. N. Pan odprowadził króla i księcia do powozu, którym takowim udali się do pałacu poselstwa belgijskiego, gdzie również kompania wojska rozstawiona była. Wkrótce potem cesarz Jmé złożył wizytę królowi i wraz z nim przybył do zanku.

— Ogłoszone w Gaz. Wied. składki na kościół wynoszą 548,872 złr. 314 duk., 1440 franków, 700 lirów, kilkanaście grubych monet złotych, 33 tal., 700 realów i t. d. Infantka hiszpańska Luisa Carlotta nadesłała z Rzymu na ten cel 1000 złr.

Gaz. poczt. Frankf. pisze z Wiednia o pobycie księcia Daniela Czar

nogórskiego: Cokolwiek zagraniczne i tutejsze dzienniki o znaczeniu tego pobytu donosiły, jest więcej niż przypuszczeniem. Mniemają, że gabinet tutejszy zamierza uznać niepodległość Czarnogóry, tak jak to Rosya uczyniła. Zasada której się rząd nasz trzyma we wszystkich stosunkach dyplomatycznych i prawa narodów dotyczących, pominięta tu z uwagi została. — Ścieśnienie praw zwierzchnictwa obcych państw leży po za obrębem zasad Austrii, która się trzyma pisanych traktatów lub przynajmniej długoletniego niezaprzeczonego stanu rzeczy. Z tego ostatniego względu, jak również, że Austria nie chciała dłużej znosić, aby chrześciański lud ulegał barbarzyńskiemu jarzmu, nastąpiła missya hr. Leiningena do Carogrodu. Ile Czarnogóra posiadała swobod i niepodległości aż dotąd, tyle będzie jęj nadal przez Austrią zagwarantowane, co bynajmniej niepozbawia sultana prawa zwierzchnictwa nad nią, jak to się ma z Serbią, Mołdawią i Wołoszczyzną. Mogę zresztą zapewnić z wiarogodnego źródła, iż bajką jest, jakoby Rosya ofiarowała milion rubli na urządzenie Czarnogóry, a nawet krążąca oddawna wieść o uznaniu niepodległości kraju tego przez Rosyję, nie ma dotąd poparcia na drodze dyplomatycznej.

— Dzisiejsza Kor. austriacka pisze: Nadzwyczajne zgromadzenie wydziału bankowego, które się wczoraj odbyło, jest nader ważne. Kroki nad którymi się naradzano zapowiadają pomyślny postępek i nietylko w ustaleniu i wypłacalności banku monetą, ale niemniej w rozszerzeniu i urządzeniu kredytu w całej monarchii. Uprzywilejowany austriacki bank narodowy, założony został jak wiadomo przez dwa najwyższe patenta z dnia 1. Czerwca 1816. r. Głównym jego celem było ściągnięcie z obiegu ówczesnych papierowych pieniędzy przez dobrowólną wymianę i przyprowadzenie obiegu pieniężnego do zasady monety kruszczowej konwencyonalnej. W tęj myśli przejął na siebie bank od państwa wykupno papierowej monety; otrzymał on wyłączny przywilej bicia biletów bankowych pod warunkiem wymiany ich na każde żądanie na monetę kruszczową wedle wartości imiennej, prócz tego miał on prawo do prowadzenia czynności naturze banku odpowiednich. Na mocy późniejszego najw. patentu z dn. 15. Lipca 1817. r. przy ostatecznym urządzeniu banku, fundusz jego składał się ze 100,000 wkładek czyli akcyi, każda po 1000 złr. walutą wiedeńską i 100 złr. m. k. Z tego wydano po d. 3. Marca 1820. r. 50,611 akcyi, a 40,379 akcyi było naówczas niespiewięzonych. Obawa aby bankowi nie brakowało na sposobności korzystnego użycia powiększonego jeszcze funduszu, aby dywidenda mająca się rozdzielić na wielką liczbę akcyi nie wypadła w stosunku nieodpowiednim, spowodowała wówczas dyrekcję do wstrzymania sprzedaży dalszej akcyi. Wszakże państwo zostało przy prawie powzięcia niepuszczonych w obieg 49,379 akcyi po cenie 610 złr. m. k. za każdą akcyę, a cena ta zasadzała się na wysokości wkładki z doliczeniem istniejącego naówczas funduszu rezerwowego. Dnia 18. Października 1821. r. rzekło się państwo znowu tego prawa, bank mógł rozrządzać na nowo akcyami rezerwowymi i przedaż ich miał dokonywać w miarę potrzeby zwiększenia funduszu bankowych.

Przy ponowieniu przywileju banku w r. 1841. postanowiono w §. 1. statutów co następuje: »Fundusz dotąd wymagany dla obrotu i celów banku narodowego jest utworzony.« »Jeżeli w następstwie okaże się potrzeba, bank obowiązany jest powiększać fundusze swoje w miarę okazującej się potrzeby.« Od r. 1841., osobliwie w ostatnich upłynionych latach, potrzeba pieniędzy i kredytu dla handlu i przemysłu, tudzież pośrednie żądania właścicieli ziemskich w Austrii, zwiększyły się tak dalece, że nie pozostało żadnej wątpliwości, czy nie zachodzi konieczność pomnożenia funduszu bankowego. Sprzedaż akcyi rezerwowych w połączeniu z dalszemi spłatami należności państwa do banku, trojakim odpowiedzieć ma celom: podać środki do powolnego zwiększenia zapasów srebra, do nieochybnego przy ciąglem zmniejszaniu się pieniędzy papierowych państwa rozpowszechnienia czynności eskomptowych i do zwiększenia się pożyczek na papiery skarbowe i inne kredytowe przez bank przyjmowane; w rzędzie tych ostatnich obligacye uwolnienia gruntowego stanowią nową ważną kategorię.

Cena jednej sprzedanej się mającej akcyi 800 złr. w walucie bankowej, odpowiada w zaokrąglonej cyfrze obecnej wartości kapitału jednej akcyi dawniejszej emisyi z doliczeniem funduszu rezerwowego. Raty wypłaty rozciągają się po dzień 31. Grudnia 1854. r. i tym sposobem dogodny przedstawia termin nabywcom akcyi, gdy tymczasem z drugiej strony bank postawiony zostaje w możności użycia napływowych pieniędzy w miarę potrzeby, bez narażenia się na stratę procentów, w razie gdyby zbyt wielki był naraz napływ pieniędzy. Za wszystkie wypłaty po 31. Grudnia 1854. r. wynagrodzi bank po 4½ bo tę samą stopę procentową we wszystkich czynnościach swoich płaci, a chcącym przedpłacić ratę dozwala się to za wynagrodzeniem ich po 4½. Ponieważ akcyje rezerwowe były dotychczas własnością banku i jemu służy prawo rozrządzenia takowemi, przeto posiadacze już sprzedanych akcyi, mają naturalnie pierwszeństwo do nabycia reszty sprzedanej akcyi, mają stowunku do ilości już posiadanych akcyi, to jest jedna nowa akcyja do każdej dawniej i termin do oświadczenia się pozostawia po dzień 15. Czerwca r. b. Czysty dochód banku w latach 1853. i 1854. pozostaje przy akcyach dawniejszej emisyi; nie masz zamiaru uszczuplać rozdziału zysków przez znaczne ich odkładanie na fundusz rezerwowy, skoro cały fundusz bankowy przez sprzedaż akcyi rezerwowych tak znacznie się powiększy. Nowo wydane akcyje wchodzi z dniem 1. Stycznia 1855. r. w zupełnie równe prawa, które odtąd wszystkim stu tysięcy akcyi służyć będą.

— Przygotowawcze roboty na kolei żelaznej z Salzburga do Bruck zostały już wykończone i wkrótce szyny kładzione będą. Kolej ta należy do najtrudniejszych w Europie z powodu wielkiej nierówności kraju. Jeden tunel ciągnie się na 3000 stóp. W dolinie zaś Enns sypano groble na przypadliwych bagnach.

— Ponieważ naczelna władza policyjna zniosła zakaz trzymania Gaz. Nowo-pruskiej, przeto odtąd wszystkie urzęda pocztowe mogą przyjmować przedpłatę na takową.

Zwykły sprawozdawca do dzienników wiedeńskich donosi: Wzmiankowana niedawno wiadomość w wielu dziennikach niemieckich, iż w ciągu dwóch lub trzech miesięcy zaciągniętą będzie przez Austrię nowa pożyczka, z niską nie wywołała zaprzeczenia. Lubo narady finansowe bardzo tajemnie się odbywają, wszakże zdaje się, iż ostatnia pożyczka celem zupełnej regulacji stosunków waluty uznana była w zasadzie jako konieczna. Pod względem wysokości pożyczki i czyli takowa w kraju lub zagranicą skonstruktowana będzie, panuje najgłębsza tajemnica.

Syn księcia Metternicha dzisiaj przy poselstwie w Paryżu, otrzymał ma wkrótce samodzielną posadę dyplomatyczną.

Turcja.

Według listów z Konstantynopola z 2. Maja wydaje się, jakoby się misja księcia Menżykowa nieudała, gdyż wszystkie mocarstwa zagraniczne mniej lub więcej wyraźnie przeciw uroszczeniom rosyjskim oświadczyły się miały, a nawet patriarchat sam przeciw opiece przez Rosyą mu obmyślanę podobno zaprotestował. Lord Stratford wprawdzie nader zdala się trzyma, i zdaje się — wciąż jeszcze niewie dobrze, co właściwie ma robić; przytem też rozstrojenie jego z teraźniejszym ministerstwem tureckim przeszkadza mu do chwycenia się jasnej i stanowczej polityki. Natomiast utrzymują, że de la Cour tym energiczniej wystąpił, i porcie w razie potrzeby pomoc broni francuskiej przybiecał. Reszta mocarstw miała się mu mniej więcej potakująco oświadczyć. Jednakowoż te wszystkie wiadomości są nader niepewne; mianowicie niewiadać ścisłego odłączenia kłótni pomiędzy Francją a Rosyą, we względzie grobu świętego, od innych zachcianek opiekuńczych Rosyi, które Europę całą obchodzą. Wierzyć niemożemy i nie chcemy, aby Stratford i Layard, zamiast na starą prostą i bezpieczną drogę polityki angielskiej postępować i Turcyę, albo raczej całą Europę, przed wszelkimi dalszemi wybrykami Rosyi zasłaniać, śleczeli nad urojeniami we względzie konwencji mocarstw chrześcijańskich, przez którą dla chrześcijan w Turcyi nowe stanowisko odrębne ma być utworzone, i w ten sposób niewiedząc intrygom Rosyi jak najnierozsądniej dopomagali. Niechcielibyśmy i niemożemy wierzyć, aby Anglia w obec tak ważnych kwestyi właśnie teraz rolę pustą bierności zupełnej dalej jeszcze odgrywać miała. Gdyby Rosya jak się wydaje, w końcu ustąpiła, wtedyby Anglia na wdzięczność żadną niezastąpiła; gdyby przyszło do starcia się na seryo, wtedyby nareszcie angielskiemu kramarstwu mądrości i tajemniczości na to wyszło, iżby ogon Francyi tworzyć było przymuszone. A tak, wolemy przypuścić, że wszelkie wieści, dotyczące ciągłej bezczynności polityki angielskiej, są niedokładne, że owszem lord Stratford w tajemnicy swoje niemniej jasne jak energiczne instrukcje w sposób równie jasny i energiczny wykonywał. Sultan Abdul Medzyd zapewne się pomylił, kiedy po konferencji pierwszej, jak opowiadają, zupełnie w oburzeniu wyrzekł, że Anglia zdaje się niewie sama, czego żąda; że najlepší będzie, poddać się Rosyi.

Egipt.

Kairo, d. 2. Maja. — Podróże regularne parowców rządowych pomiędzy miastem tem a Aleksandryą wstrzymane zostały nagle aż do dalszego rozporządzenia, niby dla braku wody w kanale Mahmudie zaczynającym się pod Atfeh. Tylko poczta angielska bywa dotąd jak przedtem parą przesyłana. Kiedy Mehmet Ali przejsia jej nieśmiały zamknąć podczas jak Anglicy wojska jego z Syryi wyparli, jakżeby mógł rząd teraźniejszy spodziewać się, iż plonem odwołaniem się na żywioł uwzględnienie w Londynie znajdzie. Z pretensjami innych Europejczyków mniej już skrupulatnie się obchodzą, lubo zdarzenie to przynoszące stratę jaknajdoikliwszą interesom handlowym całą ludność francuską obydwoh wielkich miast Egiptu niemal oburzyło, i już zwykły dzwon trwogi z konsulatów się odzywa. Rzecz tę chcieliby włożyć na karb nie tyle Nilowi, któryby zapewne w tym roku tak dobrze jak w wszystkich dawniejszych powinność swoją wypełnił, jak raczej nieudolności albo nawet złej woli władz tureckich, które prawdziwie mało się trapią, jeżeli przypadkowo wielbłąd i osioł staroorientalny przywilej we względzie przewożenia napowrót otrzymają. Tak rzeczy stoją z całą europejską kulturą połowiczną na wschodzie; wszędzie widać po niej, że nie na tej ziemi splotzona, że jest tylko przedmiotem zbytkowym z zagranicy sprowadzonym. Każdej chwili w machinie tej coś z spojui się wysuwa, a barbarzyństwo rodzime znów zakwita.

Oprócz tego basza statkom parowym niebardzo sprzyja, od czasu jak niedawno jeden z jego niemile widzianych krewnych pozwolił sobie, z pewnym rodzajem przepychu zawinąć do portu tutajszego, rozkazawszy ogromne flagi na masztach umocnić. Następnym tego było, że do wszystkich parowców natychmiast wyszedł rozkaz, aby na przyszłość bez masztów żaglowali. Objawy zazdrosne pomiędzy członkami rodziny Mehmeta Alego występują częstokroć w sposób niemal drobnotkowy. Podnieca je głównie prawo sukcesyi, które nie synowi najstarszemu każdorazowego baszy, ale członkowi najstarszemu domu w ogóle prawo nadaje. Paszalik przynosi po otrąceniu wszelkich wydatków na administracyę i haracz sultanowi rocznie renty czystej 8 milionów talarów, a że każdemu z licznych krewniaków bocznych widok niezaprzedzony pozostaje, iż drugich przeżyje, przeto zakrada się jeszcze też oprócz tego podejrzenie, że ten lub ów starać by się mógł przez oparcie się na Konstantynopolu lub na Europejczykach, zapewnić sobie tę bogatą sukcesyę na mniej długiej drodze. Rzeczą jest niepodobną, aby stosunki Egiptu na tej podstawie kiedyś się umocnić mogły, a to nieleży też w interesie ani porty, która wciąż jeszcze prowincyą ową do stanu innych przywieść spodziewa się, ani Anglii, która tutaj w prawa zwierzchnicze wstąpić zamysła, skoro dogmat nietykalności Turcyi, w który już dzisiaj nikt niewierzy nareszcie też niemoże być nauczanym.

Abbas basza, wnuk Mehmeta Alego, miał dalekie tylko widoki wzniesienia się; niezostawał w łaskach szczególnych ani u dziada swego, ani u Ibrahima, a następnie go też dworacy wszyscy unikali; pracy mało sobie zadawano, aby mu dać wychowanie odpowiednie wpływom nowszej oświaty europejskiej. Niemogąc dalszym ich zapędem stawić zapory, stoi jednak naprzeciw nim wewnątrz zupełnie obcy; osłania się na wszystkie strony owem ostrożnem niedowierzaniem, które zwolna

w ogólności stało się treścią dyplomacyi tureckiej. Nie bez rozsądku, ale bez wszelkiego dowcipu, czasem szczęśliwy w sarkazmach ale bez idei tworczej, wybrał przedmioty zatrudnienia nietatwo w sferze za nadto wzniosłej i zmienia takowe wedle przypadkowych powodów postanowienia. Zdanie Europejczyków o nim jest jednakowoż powiększej części zbyt nieprzychylnie, a mianowicie w Aleksandryi przebaczyć mu nie mogą, że tego ogniska interesów europejskich, siedziby ulubionej Mehmeta Alego systematycznie unika. Zwykle nadzieje wielkie pokładają tamże w domyślnym następcy tronu Said baszy, synie Mehmeta Alego, który w pałacu swoim nad portem dwór osobny prowadzi. Jak większa część Turków w Paryżu wychowanych, tak on też powierzchowność francuzką nie bez skutku sobie przywłaszczył; jest przystępnym, szczerym, zawsze gotów, chwilowym kłopotom świata handlowego przyjść w pomoc, szczególnie dający się powodować doradom swego orszaku europejskiego. Poprawdzie interes Europejczyków, dopóki oni w obecnem położeniu wyjątkowem pozostają, jest nader różny od interesu kraju; ideałem ich jest basza, który z ludności miejscowej korzyści jaknajwiększe ciągnie, aby im znów z siebie jaknajhojniej korzystać pozwolił. Obecny stan przesilenia wschodu nieprzedstawia nigdzie podstawy czystej dla czegoś prawdziwie błogiego; istotą jego jest na wskroś kłamliwość, a każdy takową według swych własnych potrzeb układa.

Wiadomości handlowe.

Berlin, dnia 20. Maja. — Pszenica 60—66 tal. Żyto 48½—51 tal. Jęczmień 39—40 tal. Owies 28½—30 tal. Groch 52—56 tal. Rzep zimowy 80—78 tal. Rzepik zimowy 78—76 tal. Rzepik latowy 66—64 tal. Siemie lniane 66—65 Olej rzepiowy 10½ tal. Olej siemienny 11½ tal. Okowita bez beczki 24 tal.

Szczecin, 20. Maja. — Pszenica 66 tal. Żyto na wiosnę 49—49½ Olej rzepiowy 10½ tal. Okowita 14½ tal.

Poznań, d. 20. Maja. — Ciągłe zmiany powietrza tak niekorzystny wpływ wywierają na oziminy, że mianowicie żyto jednych zatrważa, drugich do znaczniejszych spekulacyi zachęca. Przez cały przeciąg tygodnia ceny były w nieustannym podnoszeniu i doszły dzisiaj w Berlinie do ceny 48½ tal. z odstawą na spozimek, zatem o 3 tal. wyżej jak w przeszłym tygodniu. Słyszeliśmy nawet, że po niektórych miasteczkach naszego kraju placą obecnie po 14 i więcej złp. wiertel. Tak więc zdaje się, że spodziewane przez nas oddawna podniesienie się cen na żyto, teraz się sprawdzi. Pszenica również się o 1 tal. na węgłu podniosła. I spirytus idzie w górę, tak, że w Poznaniu beczka blisko 20 tal. dochodzi, w Berlinie placą nawet więcej jak 24 tal. Węlna i rzep trzymają się przy dobrych cenach.

W Poznaniu placili na dzisiejszym targu:

Pszenica wiertel	po 2 tal. 12 sgr. 6 fen	do 2 tal. 22 sgr. 6 fen.
Żyto	2 tal. — " — " 2 " 7 sgr. 6 "	
Jęczmień krajowy	2 " — " — " 2 " 5 " — "	
Groch	2 " — " — " 2 " 7 " 6 "	
Tatarka	2 " 7 " 6 " 2 " 10 " — "	
Owies	1 " 7 " 6 " 1 " 20 " — "	
Ziemniaki, wiertel	— " 14 " — " — " 15 " — "	
Wika	2 " — " — " 2 " 7 " 6 "	
Tymoteusz	7 " 15 " — " 9 " — " — "	
Rajgras agielski	7 " — " — " 10 " — " — "	
Koniczyna czerwona	9 " — " — " 11 " 15 " — "	
dito biała	8 " 15 " — " 13 " 15 " — "	
Kukurydza amerykańska		
szefel	5 " — " — " 6 " — " — "	
Rzep nowy na kontrakty		
wiertel	2 " 20 " — " 2 " 22 " 6 "	
Beczka spirytusu	19 " 7 " 6 " 19 " 22 " 6 "	

W. Stefański & Comp.

Gdańsk, d. 19. Maja 1853. — I pisma publiczne i handlowe korespondencye donoszą o deszczach, burzach i zinnach panujących w Anglii. W dniu 9. Maja termometr zniżył się w Londynie o 2 stóp poniżej zera. Wegetacya cofnięta, ozimina w wielu miejscach zaczyna zmieniać farbę a zasiewy, nawet roślin pastewnych są utrudnione, jeżeli nie przerwane. Pomimo jednak tak anormalnego stanu rzeczy, targ Londyński z powodu wielkich dowozów oraz znacznej liczby okrętów z morza Czarnego i Środiemnego płynących zamknął się ze zmianem 1 do 2 szylingów na krajową, a 1 szyl. na zagraniczną pszenicę.

W ciągu tygodnia dostawiono do Londynu:

pszen. jęczm. owsa. żyta. bob. jgroch. siem. ln. i rzep. cet. maki.					
z kraju	3902.	2261.	12386.	—	986.
z zagr.	32,990.	14,596.	24,880.	—	4549.
					4831.
					12,355.

Targi szkockie, irlandzkie i prowincyalne, z bardzo małemi wyjątkami cieszyły się poprawą cen.

We Francyi i Belgii polepszenie zda się być stanowczem, a nawet spekulanci belgijscy zakupywali w Anglii przybyłe i płynące odeskie ładunki.

Na gdańskiej giełdzie w upłynionym tygodniu obrót był większy; i kilka sandomierskich partyi po dobrych cenach odeszło, lubo kupujący bardzo oględnie postępowali.

Sprzedano w ciągu tygodnia pszenicy szefli 45,900, żyta 2160.	
Placono za szef, pruski wagi berl.	Tal. sgr. fen. Tal. sgr. fen.
Pszenicy	91—92 ft. 2 11 " do 2 20 "
dito	93—94 — 2 22 6 — 2 24 7
Żyta	86—87 — 1 25 10 — 1 27 6

Aż do dzisiejszego dnia przy północnym wietrze mieliśmy ciągle zimno. Dziś czas się nie ocieplił.

Na 26 berlinkach i 12 galarach przebyło Toruń pszenicy szefli 43,680, siemienia lnianego 1260, cynku plat 25,250, kości cetn. 2153.

Wysokość wody w Toruniu stóp 10 cali 3.

Kursa zamian. — Londyn 201½. Hamburg 45½. Amsterdam 102¼. Warszawa 98¼.

Makowski Kendzior & Comp.

(Dodatek.)

Przybyli do Poznania dnia 21. Maja.

BAZAR: Wiśniewski z Miłostawia; Eubaszewicz z Targoszyce; Koczorowski z Witosławia.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Treskow z Wierzonki; Pomorska z Grabianowa.
HOTEL BAWARSKI: Sokolnicka z Sośnicy; Malczewska z Kruchowa; Geschke z Więckowic; Hepke z Bydgoszczy; Wilkoński z Sędzin; Węglewski z Srody; Sasse z Berlina.

POD CZARNYM ORŁEM: Zaborowski z Howea.
HOTEL DREZDEŃSKI: Arndt z Brzyskorzystwa; Giesing z Złotowa; Haacke z Burg; Richter z Berlina.
HOTEL RZYMSKI: Stachowski z Swadzimia.
HOTEL PARYSKI: Radonski z Bieganowa; Jasinski z Słowikowa.
HOTEL BERLINSKI: Trautschold z Rogoźna; Mieczkowski i Przysiecki z Kaszowa.
HOTEL WIEDENSKI: Krzyżanowski z Dziećmiarek

Teatr miejski.

W niedzielę i w poniedziałek dnia 22. i 23. Maja: **Tanhäuser i wojna śpiewaków na Wartburgu**, wielka romantyczna opera R. Wagnera w trzech aktach z wiele nowymi dekoracyami i kostiumami.

Nieodmienne ceny miejsc na wszystkie przedstawienia téjże opery będą: w łoży dla obcych 1 Tal., w pierwszej łoży i w parkiecie 4 Złp., w parterze 2 Złp., w drugiej łoży 2 Złp., w trzeciej łoży 1 Złp., na galerji 3 Sgr. Na wieczor przy kasie: w pierwszej łoży i w parkiecie 5 Złp., w parterze i w drugiej łoży 12 sgr., w trzeciej łoży 6 sgr., na galerji 4 sgr.

Bilety na wszystkie miejsca przedawają się w biurze teatru w Hotelu Buscha.

Dyrekcya teatru.

**CYRKUS OLYMPIJSKI
E. RENZA.**

Oświadczam Szan. Publicznosci, że z mém całym towarzystwem **osobnym powozem** w dniu 23. b. m. tu dotąd przybędę i we wtorek dnia 24. dam pierwsze wielkie przedstawienie wyższej sztuki jeźdźnictwa i dresowania koni.

Cyrkus znajdować się będzie na placu działowym. Poznań w Maju 1853.

E. Renz, Dyrektor.

Pokłosie, zbieranka literacka na korzyść sierot, — rok drugi 1853, zawiera:

Pokłosie, sonet. Lato p. Teof. Lenartowicza. Bo matki mojej nie znalazem p. A. E. K. Jestem sierotą p. Ks. K. Antoniewicza. Podróż po kępie Pulawskiej. — **SONETY:** na grobowiec Karola Zuchwalego w Bruges. Nowa Latona. Park St. James. Greenwich. Richmond. Wiejski kościółek. Poland. Niagara. Fortyfikacye Paryża. Na tenże sam przedmiot. Na sprowadzenie popiołów Napoleona. Anastazy Dunin. Wolność. Do poety Noyee Browne. Do tegoż. Do A. B. W górach pirenéjskich. Cauterets. Kaplica Heas. Vignemale. Gavarnie. Poranek Kraj i Emigracya. Do Alexandra Gassowskiego p. A. Góreckiego. Żeglarz piesú p. K. Balińskiego. Żegluga na jeziorze Thun p. K. Gaszyńskiego. Trzy barwy p. K. Brzozowskiego. Dost Mohamed Chan. Harmaty i chorągiew, bajka p. A. Góreckiego. Piesek i pan, bajka p. A. Góreckiego. Do filozofów p. K. K. Legenda p. T. Olizarowskiego. Don Enrico de Perheira, p. p. Gaszyńskiego. Wyroki p. T. Lenartowicza. Lenora i ucieczka p. K—o. Pompeja p. C. K. Norwida. Pożeganie p. A. Góreckiego. Marynarka. Urywek p. A. B. Jeź i chłopcy, bajka p. F. M. Pojazd i mucha p. F. M. Widmo, lzy mężczyzny p. K. Gaszyńskiego. Litwin na Podolu do P. W. p. A. P—. Jedną lżę dla nich! p. Paul. z E. Wilkońską. Rozmowa z słowikiem przez T. Lenartowicza. Przedśmiertny zapas p. K. Gaszyńskiego. Modlitwy dla górników p. F. M. Stary rymokleta parafianin do swego proboszcza p. K. K. Krzyż missyjny w Czerwonej wsi. Do powyższego wiersza przypisek o s. p. ks. Karolu Antoniewiczu, — i jest za **6 Złp.** w księgarni Żupańskiego o nabycia.

ZAPOZWANIE JAWNE.

Mikołaj Wiśniewski, były kapitan wojsk Polskich, syn Ignacego Wiśniewskiego dzierzawcy w Niechanowie w powiecie tutejszym zmarłego, podobno poległ w bitwie pod Maciejewicami 1794. r. Uczyniony został wniosek ku ogłoszeniu go za zmarłego.

Wzywamy go więc, jak również nieznanych dziedziców i spadkobierców, może po nim po-

zostających, aby przed terminem lub w terminie samym

na dzień 8. Lipca 1853. r. przed Sędzią powiatowym Droste w izbie naszej instrukcyjnej odbyć się mającym zgłosił lub zgłosiły się piśmiennie, czyli też osobiście, w przeciwnym bowiem razie on sam ogłoszonym będzie za zmarłego a nieznanego jego dziedzice z pretensjami swemi do jego pozostałości wykluczeni zostaną,

Gniezno, dnia 19. Lipca 1852. r.

Król. Sąd powiatowy. Wydz. I.

OBWIESZCZENIE.

Od Sgo Jana r. b. do tegoż w roku 1856. będą w domu Ziemstwa przez publiczną licytacją najwięcej dającym wydzierzawione:

- 1) dobra: Droszewo w powiecie Pleszewskim położone, w terminie dnia 13. Czerwca r. b.,
- 2) Skierszewo w powiecie Gnieźnieńskim, w terminie 14. Czerwca r. b.,
- 3) Żabiczyn w pow. Wągrowieckim, w terminie 15. Czerwca r. b.,
- 4) Zembowo w powiecie Bukowskim, w terminie 16. Czerwca r. b.,

zawsze o godzinie 4tej z południa. Przystępujący do licytacji winien złożyć 500 Tal. kaucyi na zabezpieczenie licytumu swego, i w razie potrzeby udowodnić, iż warunkom dzierzawnym zadosyć uczynić może.

Warunki dzierzawne mogą być przejrzaue w Registraturze naszej.

Poznań, dnia 2. Maja 1853.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

Une dame française, qui habite de Duché depuis trois ans, désire se placer comme gouvernante d'une ou de deux jeunes personnes.

S'adresser à Mme d'Osińska, maitresse de pension à Posen. — Les lettres doivent être affranchies. Posen le 22. Mai 1853.

Dominium **Nochowo** pod Śremem potrzebuje od Sw. Jana r. b. zdolnego Ekonomo nieżonatogo.

Dominium **Oloczna** pod Wrześnią ma na sprzedaż owce jednostrzyżne, zdatne do chowu; maciór 150, skopów 100. Owce rzezone po strzyży odebrane być mogą.

Wiejska kawa.

Szanownej Publicznosci donoszę najuprzejmiej, iż na drodze ku Dębiniu (na dawniejszym gruncie Flaumowej) dostać można każdego czasu wybornę kawę, czekolady, piwa różnego, rozmaitych przekazek, a przez mierność cen i skorą usługę będę się starał zasłużyć na względy Szanownych mych gości.

Kolanowski.

L. O. W. Y.

Cukiernia **A. Szpinięra** naprzeciw zegaru pocztowego ośmiela się polecić Szanownej Publicznosci lody w najrozmaitszych gatunkach po 5 Złp. kwartę, a porcyą po 15 gr. pol.

Drelich na wańtuchy i płótno w bardzo **ciężkim** gatunku zaleca po najumiarkowańszych cenach
Antoni Schmidt.

Deszczochrony i parasoliki nowe robi, pszywa i reperuje tokarz i fabrykant parasoli
A. Apolant, stary Rynek Nr. 47.

Mantylki i plaszczyki wiosenne z mantyny, atlasu i welny poleca
H. Wongrowitz
64. rynek 64.

CYGARA

La Rosita, 100 sztuk 1 Tal.
La Republica de Columbia, 100 sztuk 1 Tal. 15 Sgr.
La Celebrada, 100 szt. 1 Tal. 15 Sgr. i piękne **Trabucillos**, 100 sztuk 1 Tal. 20 Sgr.,

polecam Szanownym lubownikom palenia jako zupełnie odleżały i piękny towar i nadmieniam, iż przy wszystkich gatunkach dam rabatu przy **wzięciu 500 sztuk — 100 sztuk**, a przy **1000 sztuk. — 200 sztuk.**

Po nadesłaniu pieniędzy lub ściąganiu takowych przez awans poczty będą polecenia w rzetelnym towarze natychmiast wykonane.

Wrocław, dnia 15. Maja 1853.

August Hertzog,

przy ulicy Świdnickiej Nr. 4.

Świeży porter po 5 Sgr. butelka, przy wzięciu 24 butelek tanięj,

tlusty wędzony łosoś po 8 Sgr. i 11 Sgr. funt, poleca

A. Kirszenstein, dawniej J. Mrowiński.

!!! Holenderską pastę do czyszczenia zębów !!!

cotyłko odebrałem, jakoteż

MYDŁO Z ZIÓŁ

poleca **P. Przespolewski** w Poznaniu, ulica Wrocławska Nr. 14.

Wrabiane szale białe i czarne od 8 do 25 Tal. poleca
H. Wongrowitz
64. rynek 64.

Pierwsze nowe **śledzie Matjes** otrzymał i poleca

Izydor Appel jun., Wilhelm, ulica Nr. 15, obok Pruskiego Banku.

Przez tutejszą król. Dyrekcyą Nadpoczty i król. Artyleryą używane smarowidło do wozów,

przydatne szczególnie do wozów z osiami żelaznymi, utrzymuje bowiem osi zawsze w chłodzie i czystości, sprowadził **wprost z Liverpool** i sprzedaje w nietkniętych baryłkach, wających $\frac{1}{8}$ do $2\frac{1}{2}$ cetnarów, jako też na wagę, po znacznie niższych cenach

Skład gazu i rafinerya oleju w Poznaniu przy zamkowej ulicy i narożniku rynku Nr. 84. **Adolf Asch.**

PP. du Barry

REVALENTA ARABICA

odebrałem nowe nadsyłki i sprzedaję takową w cynowych puszkach, opatrzone pieczęcią PP. du Barry & Comp., bez której nie może ona być prawdziwą.

Puszka w której jest 1 funt kosztuje 1 Tal. 5 sgr., dito są 2 funt. « « 1 — 27 — dito « 5 funt. « « 4 — 20 —

(z przepisem do używania w języku niemieckim). Aby zaś każdy wprzód na sobie mógł doświadczyć skutek téjże Revalenta Arabica, nadesłano mi także puszek po $\frac{1}{2}$ funta, które po 20 Sgr. sprzedaję.

Jedyna Agentura w prowincyi Poznańskiej:

Ludwik Jan Meyer przy ulicy Nowej.

DU BARRY

mąka przywracająca zdrowie i siłę,

dla
chorych wszelkiego wieku i dzieci słabych.

REVALENTA ARABICA,

mąka przyjemna na śniadanie i wieczór

odkryta, wyłącznie chodowana i wprowadzona przez

BARRY DU BARRY I SPÓŁ., 77. REGENT STREET, LONDON

właściciela państw Revalenta, i maszyny patentowanej, która jedynie Revalentę, jaką jest i jaką być powinna, dokładnie wyrabia i siłę jej uzdrawiającą rozwija.

Ukaz J. Ces. Mości Cesarza Wszech Rossyi.

Konsulat generalny rosyjski w Londynie, d. 2. Grudnia 1847.

Konsul generalny odebrał od J. C. M. polecenie, aby panów Du Barry i spół. zawiadomił, że Revalenta Arabica za pozwoleniem najwyższym do ministerstwa pałacu cesarskiego przesłana została.

Z dziennika „Morning Chronicle“.

Do obowiązków najprzyjemniejszych dziennikarza należy, donieść czytelnikom swoim o odkryciu nowym, które dla ludzkości tak pożytecznym się wydaje, dla tego też czytelników naszych prosimy, aby całą uwagę swoją na produkt zwany Revalenta Arabica panów du Barry i spółki zwrócili, mąkę, która z korzenia pewnej rośliny arabskiej, wielce podobnej do naszego powoju wonnego, wyrabiana bywa. Głównymi przymiotami Revalenty jest pożywność i siła lecząca, a zaświadczenia nader szanownych i sławnych mężów dowodzą, że w chorobach następujących wszelkie znane dotąd środki lekarskie o wiele przewyższa i aby czytelników naszych zbytecznie nie nużyć, przypominamy tylko słabości następujące: niestrawność, obstrukcja, ostrość soków, kureze, spazmy, zawrót, zgaga, diara, słabość nerwów, choroba żółciowa, cierpienia wątroby i nerek, wzdęcie, ściąganie, bicie serca, nerwowy ból głowy, głuchowatość, szum w głowie i uszach, ból w każdej części ciała, chroniczne zapalenie i jęczmień żołądka, wyrzut skórny, szkorbut, febra, skroful, suchoty, puchlina wodna, łamanie w stawach, mdłości i wymioty w czasie ciąży, posępność, spleen, ogólne osłabienie ciała, sparaliżowanie członków, kaszel, bezsenność, mimowolne zaczerwienienie się, brak pamięci, wycieńczenie, melankolia, lekliwość, zubożenie, popęd do samobójstwa itd. Nie znają dotąd dla dzieci i słabych, chorowitych osób środka lepszego i skuteczniejszego, zwłaszcza, że nigdy kwasu w żołądku nietworzy; rano i wieczorem używana, przywraca funkcje naturalne jakoteż strawność, i najslabszemu nową, dotąd nieznaną siłę nadaje.

Szanowne osoby następujące, które Revalencie arabskiej wyłącznie zdrowie swoje zawdzięczają, kiedy wszelkie środki lekarskie bez skutku pozostały i wszelka nadzieja przywrócenia zdrowia zniknąć zdawała się, nadesłali panom Du Barry i sp. poświadczenia: Wielm. hr. Stuart z Decies, Dromona, Cappoquin, hrabstwa Waterford w Irlandyi, uleczony z długoletniej niestrawności, jeneralmajor Thomas King, chorujący na osłabienie nerwów, niestrawność, stwardnienie żołądka itd.; przewleblebny arcydziekan Alex. Stuart z Ross, hrabstwa Waterfort, wyleczony z trzyletniego nadzwyczajnego osłabienia nerwów, bezsenności, bólu w szyi i lewej ręce; kapitan Parker z Bingham, chorujący na 27 letnią niestrawność z wszelkimi skutkami nerwowymi: kapitan Andrew; kapitan Edwards; p. William Hunt; adwokat w Cambridge, na 60 letni paraliż i wyrzut skórny; kapitan Allen w Londynie, wyleczony pewnej młodej damy z wielkiej choroby; p. Charles Kerr; pleban, wyleczony z dolegliwości brzucha; Thomaz Minster z Leeds, 5 letnie osłabienie nerwów, połączone z pazmami i codziennymi womitami; Dr. Ure i Dr. Harvej z Londynu; p. James Shorland, chirurg 96 pułku, leczący się na wodną puchlinę; p. James Porter z Perth, 13letni kaszel i ogólne osłabienie ciała; p. Thomas Woodhouse, Bromley, wyleczenie damy pewnej z obstrukcji i mdłości w czasie ciąży; p. Andrew Fraser, Haddington, wyleczony z 20 letniej choroby na wątrobę; p. Samuel Laxton, Leicester, wyleczony z 2 letniej diaryi; p. W. R. Reeves, Pool Anthony, Tiverton, wyzdrowiał z 25 letniej drżawości nerwowej, niestrawności i obstrukcji z bezsennością i całkowitem osłabieniem ciała; p. William Martin, Cork, o zdrowieniu 8 letniego dziewczęcia z codziennych womitów; p. Ryszard Willoughby, Londyn, wyleczony z choroby żółciowej; p. J. W. Flavell, pleban z Ridlington, Norfolk, donosi o wyzdrowieniu służącego swojej z 8 letnich okropnych cierpień niestrawności, osłabienia nerwów i ciała, pospółu z kurezami, spazmami, codziennymi womitami i dolegliwościami dolnej części żołądka; p. S. Barlow, Darlington, leczył się na 20letnią niestrawność, dolegliwości żołądka, wzdęcie i drżawość; pani Maria Jolly Wortham, Norfolk, wyleczona z 50 letnich nie do opisania cierpień na niestrawność, nerwy, dychawiczość, kaszel, wzdęcie, spazmy, kureze, mdłości i womity; panna Elżbieta Jacob z parochii Nazing, Waltham Cross, wyleczona z cierpień nerwowych, niestrawności i wyrzutu skórno; panna Elżbieta Yeoman, Gateacre pod Liverpolem, wyleczona z 10 letniej niestrawności i histeryi; p. Józef Walters, Oldbury pod Birmingham, uleczony z zapalenia piersi, i 50,000 innych dobrze znanych i szanownych osób przesłało panom Barry du Barry i spół. 77 Regent St. w Londynie, swe najcenniejsze podziękowanie za ich uzdrowienie, i ten wyborowy środek lekarski jest powszechnie tak wysoko ceniony, że żadnego zalecenia z strony naszej nie potrzebuje.

Główny redaktor.

Z świadectw krajowych podajemy tutaj szczególniej Pana Radzcy medycyjalnego Dra Wurzer z Bonn, które brzmi jak następuje:

REVALENTA ARABICA

Ta lekka jak również smaczna mąka, jest jednym z najdoskonalszych pożywnych i osłaniających środków, i zastępuje w wielu przypadkach wszystkie inne lekarstwa. Ponieważ jest ona zarazem bardzo łatwą do strawienia (ma bowiem pierwszeństwo przed wielu innymi środkami kleistymi i osłaniającymi) bywa też używana z największym skutkiem przy wszystkich rozwolnieniach i biegunkach, w chorobach naczyń wyrabiających i przepuszczających urynę, w chorobach nerkowych i t. d., w cierpieniach na kamień, przy zapalnych lub kurezowych chorobach cewki moczowej, które pojawiają się często przy używaniu fermentujących trunków, szczególniej młodego piwa, przy kurezowych ścisnięciach nerek i pęcherza, hemoroidach pęcherzowych i t. d. Z najdoskonalszym skutkiem używa się także tego prawdziwie nieoszacowanego środka, nie tylko na ból gardła i piersi, aby usmierzyć w tychże drażnienie i boleści, ale też w suchotach płucowych i gardłowych, gdzie obok swych pożywnych własności, działa równocześnie przeciw niecznośnemu kaszlowi, i nieubliżając bynajmniej prawdzie, można wrzecz z pewnością, że Revalenta Arabica początkowe trawiające choroby i suchoty wyleczyć może.

Bonn, dnia 19. Lipca 1852.

(L. S.) podp. Dr. Rud. Wurzer, landgrafsko heski radca medycyjalny, praktyczny lekarz w Bonn i członek wielu towarzystw uczonych.

Certyfikat Pana Białoskórskiego, komis. policyi w Wroclawiu
Upraszam uprzejmie o spieszne przysłanie mi za dołączone 9 Tal. 15 sgr. jeszcze 12 funtów PP. du Barry Revalenta Arabica. Środek ten okazał mi najwyżmieniwszy skutek, i błogosławie godzinę, w której się o tymże dowiedziałem.

Z uszanowaniem, Białoskórski, król. komissarz policyi w Wroclawiu.

Bern, dnia 20. Sierpnia 1852.

Pani H. v. B. chora na suchoty, niemawszy żadnej nadziei wyzdrowienia, zażyła podług przepisu swego lekarza Revalenta Arabica. W skutek tego przysłała do sił, tak, iż wszyscy jej znajomi zdumieli. Chwila rozwiązania, którego podług opinii lekarza swego przetrzymać nie miała, przemienila bez niebezpieczeństwa i trudności, i jej mąż nie może dosyć wychwalić tego wyśmienitego środka, za pomocą którego jego żona i dziecko żyją. — Pan A. Bollinger, Junkerstr. Nr. 200 w Bern odpowie chętnie na bliższe zapytanie pod względem tej kuraeyi.

Grandson, Suisse, dnia 9. Września 1852.

Od dwóch lat cierpiałem na niestrawność i okropne boleści żołądka, byłem najniezależniejszym człowiekiem, miałem wstręt do towarzystw i zupełnie niezdolność do pracy oraz słabość mózgu. — Po trzech dniach używania Revalenta Arabica, doznałem najszczęśliwszych skutków tego doskonałego lekarstwa, i po upływie 8 dni pozbyłem się boleści; obecnie czuję się być tyle wzmocnionym, iż jak dawniej uznawałem cierpienia moje za niewyleczone, tak teraz jestem pewien, iż wkrótce wyzdrowię. Nie mogę się dosyć wysłowić, aby Panom niewyrazić mojego zadowolenia i wdzięczności.

Jules Duvoisin, notaryusz.

Wezel, d. 17. Listopada 1852.

Liczne dowody skutecznych działań PP. du Barry Revalenta Arabica, spowodowały mnie do użycia tegoż środka przeciw kaszlowi kurczowemu, a doznawszy dobrego skutku, powziąłem pełno zaufania do takowego.

Christian Herrmann.

Zellerfeld nad Harz.

Za przybraniem doskonałego lekarza, radzcy medycyjalnego i fizyka miejskiego Dra Broeckmann w miejscu, użyta została w skutek ogłoszenia PP. du Barry Revalenta Arabica, z dobrym skutkiem, przez moją córeczkę 15 miesięcy mającą, która skłonność do skroful okazała, dla tego środek ten tak u mnie jako i u wspomnianego lekarza wzbudził żywy udział. — C. Henke.

Rozbiór sławnego Profesora chemii i analitycznego chemika Dra Andrew Ure.

Londyn, Nr. 24. Bloomsbury, Square.

Zaświadczam, iż PP. du Barry Revalenta Arabica chemicznie rozehrana, jest czystą mąką roślinną, zupełnie zdrową, łatwą do strawienia, działającą skutecznie na żołądek, i jest pomocną przeciw niestrawności, obstrukcji, i nerwowym skutkom z tychże wynikającym.

Andrew Ure. D. M. etc.

Dr. Harvey polecenie PP. du Barry & Comp. — Miałem jest Drowi Harvey polecieć jak najlepiej Revalenta; działała ona nader prędko i skutecznie w wielu napadach dyaryi etc., jakoteż przeciw obstrukcji i nerwowym skutkom z tychże.

Londyn, d. 1. Sierpnia 1849.

Ceny Revalenta Arabica.

W puszkach cynowych opatrzone pieczęcią du Barry & Comp. w braku téjże nie może być prawdziwą.

1 funt. brutto	1 Tal. 27 sgr.	Gatunek najprzedniejszy:
2 funt. „	1 — 27 —	5 funt. brutto
5 funt. „	4 — 20 —	9 Tal. 15 sgr.
12 funt. „	9 — 15 —	10 funt. „
		16 — „

Każda puszka opatrzona jest przepisem do używania, wskazującym reguły do zachowania dyety dla pacjentów.

Skład PP. Barry du Barry & Comp. na stałym lądzie:

w Berlinie PP. Felix & Comp. Nadworni liveranci.
— Bremie Pan B. H. Mardfeldt, Langestr. 23.
— Wroclawiu PP. W. Heinrich & Comp., Schubrücke Nr. 54. i S. G. Schwartz.
— Brieg nad Elbą Pan A. Heisse.
— Brünn Pan Jos Kurner.
— Frankfurcie n. M. Pan Jan A. Simeons.
Agenci jakoteż i komissanci procentowi zechcą się wprost do PP. Barry et Cp. w frankowanych listach zgłosić.

w Krakowie Pan Karól Herrmann.
— Gracu Pan J. Purgleitner.
— Hamburgu Pan L. S. Bickel, 14., Bergstrasse.
— Havelbergu Pan Wilhelm Bontiu.
— Peszcie P. Fryderyk Kochmeister.
— Poznaniu P. Ludwik Jan Meyer, Nowa ulica.
— Presburgu Pan Jan Fischer.
— Wiedniu P. Franciszek Wilhelm.
— Wilnie Pan A. Fiorentini.

Podagentury Pana Ludw. J. Meyer w prowinc. Poznański, u których REVALENTA ARABICA prawdziwa po cenach wyżej podanych jest do nabycia:

w Kościanie, Pan E. Laskiewicz sen., w Wągrowcu Pan R. Gozimirski.
w Ostrowie, Pan Cohu et Comp., w Strzałkowie Pan Levy Grünberg.

Dla prowincyi Poznański poleciliśmy pod dniem dzisiejszym główną Agenturę Panu Ludwikowi Janowi Meyer przy ulicy Nowej, który także i na prowincyi ustanowi chętnie podagentów, skoro się takowi do niego o zasiągnięcie bliższych warunków franco zgloszą. Londyn, dnia 11. Lutego 1853.

BARRY DU BARRY & Comp. 77. Regent Street.